

فناوري و معاونت علمی
پژوهشی و معاونت علمی

اداره کل ممیزی توسعه علوم

طرح ممیزی ۱۱۴ موضوع مهم علمی
ممیزی (عنوان اختصاصی طرح ممیزی)
مجمع ممیزی توسعه علوم

دبیر خانه ممیزی توسعه علوم (نام دبیر خانه)

علمی انجمن

انجمن متخصصین پوست ایران

تاریخ خاتمه گزارش

۹۰/۰۳/۲۱

تدوین:

دکتر محمد گلشنی

دکتر محمد رضا برزگر

زهره محفوظ

انجمن متخصصین پوست ایران

مقدمه:

رشته بیماریهای پوست برای اولین بار با تاسیس درمانگاه پوست در بیمارستان رازی تهران در سال ۱۳۲۲ به همت مرحوم دکتر محمد علی ملکی یزدی و مرحوم دکتر محمد صدری در بیمارستان سینا به عنوان یک تخصص پزشکی در ایران مطرح شد. در سال ۱۳۳۵ با حضور چند استاد که دوره های پوست را در خارج از کشور گذرانده بودند و با ۲ دستیار در بیمارستان رازی اولین برنامه دستکاری افتتاح گردید. در حال حاضر پس از گذشت ۵۰ سال ۱۱ برنامه دستکاری با پذیرش سالانه ۳۲ دستیار در کشور اجرا میگردد. تعداد کل متخصصین پوست کشور حدود ۶۰۰ نفر می باشد که اکثریت قریب به اتفاق آنها فارغ التحصیل دانشگاههای داخل هستند و پیش بینی میگردد چنانچه با همین روند پذیرش دستیار ادامه یابد با احتساب خروج عده ای از متخصصین از خدمت تا ۱۰ سال آینده تعداد ۸۲۰ متخصص پوست در کشور فعال خواهند بود. در حال حاضر تعداد کل اعضای هیئت علمی دانشگاههای تربیت کننده دستیار در رشته پوست ۸۷ نفر شامل ۱۰ استاد، ۲۴ دانشیار و ۵۳ استادیار می باشد.

با توجه به تغییر الگوی زندگی مردم در کشور و به تبع آن تغییر در تقاضای بهداشتی درمانی و ارتباط تحصیلی و حرفه ای رشته پوست با سایر تخصص ها و فوق تخصص ها و تاثیر مهم این رشته بر آموزش دانشجویان پزشکی و پزشکان عمومی ، همچنین وجود روشهای نوین در حفظ ارتقای سلامت پوست در سطح جهانی ، تهیه برنامه استراتژیک کوتاه مدت و بلند مدت این رشته تخصصی از اهمیت ویژه ای در ارتقای سطح آموزش ، پژوهش ، درمان برخوردار است.

یکی از پنج محور اصلی چشم انداز ۲۰ ساله کشور در افق ۱۴۰۴، دستیابی به جایگاه اول علمی و فناوری در سطح منطقه ، تعیین شده است. تجربه سالهای اخیر سازمانها نشان می دهد که رسیدن به اهداف بزرگ و پاسخگویی مستمر به نیازمندیهای مخاطبین و مشتریان در محیط های پر تلاطم ، جز در سایه برنامه ریزی استراتژیک محقق نمی شود.

بنابراین به جرات می توان ادعا کرد که اکثریت قریب به اتفاق گروه های آموزشی در دانشگاههای جهان به ویژه دانشگاه هایی که در رتبه بندی منطقه ای ، ملی یا جهانی در ردیف دانشگاههای متوسط و

بالا تر قرار دارند، حرکت های آتی خود را در قالب پروژه ها و اقدامات علمی که از فرایند برنامه ریزی استراتژیک آنها حاصل شده است، انجام می دهند. این موضوع را می توان از وجود چشم انداز، رسالت و اهداف کلان و استراتژیک در این دانشگاهها، به سهولت دریافت.

در این میان گروه های آموزشی پوست در کشور به دلیل تاثیر پذیری فراوان از تغییرات روز افزون فناوری، گسترش شیوه های نوین آموزشی، تشخیصی و درمانی، افزایش روز افزون تداخل با سایر گروه های آموزشی تخصصی و بعضا حرفه ای و غیر تخصصی، محدودیتهای مالی و اعتباری و تحولات مختلف اجتماعی و اقتصادی و سیاسی، چالشهای نوینی را تجربه می نماید که پاسخگویی مناسب به آنها تنها در قالب تفکر استراتژیک به منظور اتخاذ تصمیمات مناسب امکان پذیر است.

به همین منظور، کمیته برنامه ریزی راهبردی در رشته تخصصی پوست به دستور وزیر محترم بهداشت درمان و آموزش پزشکی و زیر نظر معاونت امور آموزشی و دانشجویی، دبیرخانه شورای پزشکی و تخصصی و معاونت سلامت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در تیرماه سال ۱۳۸۵ برایتحقق اهداف عالی آموزشی و پژوهشی وزارت متبوع و کمک به کسب رتبه اول علمی فناوری در حوزه بیماریهای پوست در منطقه بر اساس سند چشم انداز بیست ساله کشور تشکیل شد و اقدامات گسترده ای را در زمینه برنامه ریزی استراتژیک آغاز نموده است که در سایه مشارکت مدیران محترم وزارت خانه و گروههای آموزشی دانشگاه ها نحوه و جهت گیری های آتی را رقم خواهد زد.

کمیته برنامه ریزی راهبردی رشته تخصصی پوست به دستور وزیر محترم بهداشت درمان و آموزش پزشکی و زیر نظر معاونت امور آموزشی و دانشجویی، دبیرخانه شورای پزشکی و تخصصی و معاونت سلامت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در تیرماه سال ۱۳۸۵ تشکیل شد و با همکاری اعضای گروه مجری این رشته تخصصی در کشور اقدام به تهیه این برنامه نموده است.

تحلیل وضعیت موجود Situation Analysis

۱- تحلیل محیط بیرونی

فرصت‌های رشته پوست Opportunities

- ۱-۰ فن آوری نوین اطلاعاتی و آموزشی در حیطه آموزش پزشکی
- ۲-۰ استقبال پزشکان نخبه جهت ورود به رشته تخصصی پوست
- ۳-۰ وجود بازار کار نسبتاً مناسب جهت فارغ التحصیلان
- ۴-۰ وجود دبیرخانه آموزش تخصصی برای هماهنگی و پذیرش
- ۵-۰ تکنولوژی پیشرفته تشخیصی و درمانی در زمینه بیماری‌های پوست در کشور
- ۶-۰ استقبال بخش خصوصی از روش‌های نوین تشخیصی و درمانی
- ۷-۰ استقبال مردم از روش‌های درمانی جدید در حوزه بیماری‌های پوست
- ۸-۰ توجه به سیستم ارجاع در نظام سلامت کشور
- ۹-۰ وجود و فور بعضی بیماری‌ها که ماتریال آموزشی و پژوهشی هستند
- ۱۰-۰ جوان بودن جمعیت کشور و بیماری‌های خاص این گروه سنی
- ۱۱-۰ استقبال رسانه‌های عمومی در مورد اطلاع رسانی بیماری‌های پوستی

تهدیدهای رشته پوست

- ۱- T عدم ثبات سیاستهای بهداشتی درمانی کشور
- ۲- T عدم امکان دسترسی احاد مردم به روشهای جدید درمانی
- ۳- T گران بودن تکنولوژی درمانی جدید و عدم همکاری بیمه ها
- ۴- T عدم پوشش مناسب بیمه ها در مورد درمان پوستی بخصوص بیماریهای مزمن
- ۵- T قرار نگرفتن بیماریهای مزمن و صعب العلاج پوستی زیر پوشش بیماری های خاص
- ۶- T توزیع نامناسب متخصصین پوست و امکانات درمانی کشور
- ۷- T عدم نظارت کافی بر روشهای مختلف درمانی در کشور
- ۸- T همپوشانی با سایر تخصص ها و پزشکان عمومی
- ۹- T تمای بیش از حد فارغ التحصیلان برای فعالیتهای زیبایی و درآمد زا
- ۱۰- T عدم سرمایه گذاری جهت تجهیز بخشهای تخصصی آموزشی پوست در بخش دولتی
- ۱۱- T عدم شناخت صحیح سایر متخصصین از رشته پوست
- ۱۲- T شناخت ناکافی رشته پوست از دیدگاه سیاست گذاران سلامت
- ۱۳- T ورود دستیاران از دانشگاههای خارج از کشور با کیفیت آموزشی پایین
- ۱۴- T پایین بودن سرانه درمانی و نامتناسب بودن تعرفه ها
- ۱۵- T عدم دخالت مستقیم گروههای آموزشی در پذیرش دستیار
- ۱۶- T عدم استفاده صحیح از رسانه ها

T-17 عدم استقبال از کتب تالیف شده داخلی

T-18 نامناسب بودن نظام ارزشیابی و ارتقاء اعضای هیئت علمی و کم توجهی به جنبه آموزش

۲- تحلیل محیط داخلی

- نقاط قوت رشته پوست Strengths

S-1 اعضای هیئت علمی قوی و Up to date

S-2 وجود دستیاران برتر در رشته پوست

S-3 وجود مراکز آموزشی مناسب جهت تربیت دستیار رشته پوست

S-4 وفور بیماریهای پوستی به عنوان متریال پوستی

- نقاط ضعف رشته پوست

W-1 کمبود هیئت علمی زنده در بعضی از دانشگاهها

W-2 عدم وجود دوره های فلوشیپ در داخل کشور

W-3 عدم ارتباط با سایر مراکز پژوهشی و آموزشی و عدم آگاهی از امکانات آنها

W-4 عدم وجود نشریات معتبر انگلیسی زبان و فایل ایندکس در رشته پوست

W-5 عدم تمایل دستیاران در آموزش سطوح پایین تر

W-6 نداشتن رفرنس داخلی در مورد بیماریهای بومی پوست

- چشم انداز Vision

ما برآنیم با تربیت متخصص پوست توانمند و متعهد، در زمینه آموزش ، پژوهش و ارائه خدمت در سطح ملی و بین المللی، با هدف مدیریت بهینه بیماریهای پوستی در کشور، در سطح جهانی به عنوان شاخص مطرح باشیم.

- رسالت Mission

رسالت ما ایجاد شرایط مطلوب برای آموزش ، یادگیری مستمر، تولید دانش و ارتقای مهارتها، طراحی شرایط بهینه کار، حفظ و ارتقای جایگاه شغلی متخصصینپوست کشور در جهت تامین سلامت جامعه و توسعه دانش پزشکی می باشد.

- ارزشها Values

- ۱- نگرش جامع به انسان نه فقط به عنوان بیمار
- ۲- ارتقاء مستمر کیفیت درمانی و فرایند آموزش و پژوهش
- ۳- رضایت دستیاران و سایر ذینع ها
- ۴- ارتقاء مستمر همکاری بین بخشی و کار تیمی و استفاده از تمامی امکانات موجود در جهت بهبود آموزش ، پژوهش
- ۵- توسعه عدالت اجتماعی
- ۶- رعایت اخلاق حرفه ای

- زمینه های کلیدی عملکرد:

۱- تامین و ارتقای سلامت

۲- ارتقای فرایندهای کلیدی آموزش، یادگیری و پژوهش

۳- ارتقای فرایندهای کلیدی مدیریت بالینی، ارزش های حرفه ای و جایگاه شغلی

۴- ارتقای فرایندهای ارتباطی با سایر مراکز علمی داخلی و خارجی

۱- راهبرد SO { در این مجموعه راهبردی، راهبرد های توسعه، گسترش و ارتقای موقعیت قرار گرفته و از قوت ها استفاده بهینه به عمل می آید. }

SO-۱ ارتقای برنامه آموزشی دستیاری

S۱,S۲,O۱,O۲,O۳,O۴,O۵,O۱۱

SO-۲ توسعه تبادل علمی بین بخشی و بین المللی جهت ارتقای آموزش، پژوهش و درمان در کشور

S۱,S۲,S۳,S۴,O۱,O۲,O۳,O۴,O۵,O۱۱

۲- راهبرد WO { راهبردهای WO (راهبردهای مبتنی بر استفاده از فرصت ها "O") در جهت توانمند سازی سازمانی و رفع نقاط ضعف "W" و راهبردهای رفع نقاط ضعف و یا توانمندسازی سازمانی جهت استفاده از فرصت ها }

WO-۱ ارتقای سطح آموزشی و پژوهشی مراکز علمی رشته پوست

W۱,W۲,W۳,W۴,W۵,O۱,O۲,O۳,O۴,O۵

۳- راهبرد ST { راهبردهای ST (راهبردهای مبتنی بر استفاده از نقاط قوت "S" در جهت کنترل تهدیدها "T" و یا تبدیل آنها به فرصتها) }

ST-۱ ارتقاء مستمر سطح دانش و نگرش و مهارتهای حرفه ای متخصصین پوست

S۱,S۲,S۳,S۴,T۱۱,T۱۲,T۱۷,T۱۸

ST-۲ برآورد نیاز به متخصص پوست در کشور با توجه به نظام ارجاع به منظور تعیین ظرفیت پذیرش
دستیار و توسعه دوره های فلوشیپ و ایجاد رشته های فوق تخصصی پوست در کشور

S۱,S۲,S۳,S۴,T۱,T۲,T۴,T۹

۴- راهبرد WT } راهبردهای WT (راهبردهای رفع نقاط ضعف "W" توانمندی سازی سازمانی
جهت کنترل تهدیدها "T" و یا تبدیل آنها به فرصتها) {

WT-۱ تعیین جایگاه واقعی شغلی متخصصین پوست و تلاش در جهت حمایت کافی و مناسب از
متخصصین و بیماران پوستی در نظام سلامت و بیمه های درمانی کشور

W۱,W۲,W۳,W۵,T۱,T۲,T۳,T۵,T۱۰,T۱۱,T۱۲,T۱۴

اهداف استراتژیک:

- ۱- ارتقای برنامه آموزشی دستیار
- ۲- توسعه تبادلات علمی بین بخشی و بین المللی جهت ارتقای آموزش، پژوهش و درمان در کشور
- ۳- ارتقای سطح آموزشی و پژوهشی مراکز علمی رشته پوست
- ۴- ارتقای مستمر سطح دانش و نگرش و مهارتهای حرفه ای متخصصین پوست

فعالیتها / اقدامات

هدف استراتژیک شماره یک : ارتقای برنامه آموزشی دستیاری			
ردیف	شرح فعالیت- اقدامات	تاریخ	مسئول پیگیری
۱	اجرای کامل برنامه تدوین شده دستیاری موجود	اسفند ۸۶	دکتر زهرا حلاجی
۲	تعیین میزان پیشرفت اجرای برنامه های دستیاری در دانشگاههای مجری	خرداد ۸۶	دکتر زهرا حلاجی
۳	پیگیری SWOT در دانشگاههای مجری برنامه دستیاری	پائیز ۸۶	دکتر زهرا حلاجی
۴	بازنگری مجدد برنامه دستیاری	شهریور ۱۳۹۲	دکتر پرویز طوسی، کمیته تدوین و دبیر خانه
۵	ارزشیابی دو سالانه برنامه های دستیاری در هر دانشگاه	شهریور ۱۳۸۸	دکتر پرویز طوسی، کمیته تدوین و دبیر خانه
۶	بررسی امکان اجرای نظام TQM در تدوین و بازنگری مجدد برنامه دستیاری	خرداد ۱۳۸۷	دکتر عباس انتظاری

هدف استراتژیک شماره دو: ارتقای سطح آموزشی و پژوهشی مراکز علمی رشته پوست

ردیف	شرح فعالیت / اقدامات	تاریخ	مسئول پیگیری
۱	پیشنهاد تجدید نظر و ارتقا شاخص های انتخاب و ارزیابی اساتید و پایشهای دوره آن	خرداد ۱۳۸۷	دکتر حسین مرتضوی
۲	طراحی برنامه توانمند سازی اساتید در ارائه برنامه های آموزشی و پژوهشی	خرداد ۱۳۸۷	دکتر زری جاویدی
۳	بررسی امکانات و ملزومات آموزشی دوره های دستیاری در کشورهای پیشرفته	شهریور ۱۳۸۶	دکتر حسین مرتضوی
۴	تدوین اولویت های پژوهشی در حوزه بیماریهای پوست در سطح کشور و ایجاد نظام مدیریت تحقیق	اسفند ۱۳۸۷	دکتر عباس انتضاری
۵	بررسی ضوابط و بازنگری آن جهت اعزام اساتید (برای دوره های فلوشیپ و فوق تخصصی به خارج از کشور)	خرداد ۱۳۸۷	دکتر لادن دستغیب
۶	بررسی و امکان سنجی تاسیس مراکز تحقیقات جدید بر اساس اولویت های تحقیقاتی پوست	خرداد ۱۳۸۷	دکتر سید حسن اعتماد زاده
۷	پیشنهاد رتبه بندی و Ranking مراکز تربیت دستیار از نظر آموزشی و پژوهشی	شهریور ۱۳۸۷	دکتر پرویز طوسی
۸	بررسی امکان تعیین ساختار مناسب برای بازنگری ردیف های اعضای هیئت علمی گروه های آموزشی پوست در دانشگاه ها (تخصصی و عمومی)	پاییز ۱۳۸۷	دکتر پرویز طوسی، عباس انتظاری

هدف استراتژیک شماره سه: ارتقاء مستمر سطح دانش و نگرش و مهارت‌های حرفه ای متخصصین پوست			
ردیف	شرح فعالیت / اقدامات	تاریخ	مسئول پیگیری
۱	بازنگری آئین نامه آموزش مداوم با تکیه بر آموزشهای کاربردی و روشهای نوین تشخیص درمانی (دوره های کوتاه مدت ، آموزش از راه دور و بررسی ایجاد جاذبه در سمینارها.....) و سامان دهی سمینارها از نظر تعداد، موضوعات، و نوع برنامه	اسفند ۱۳۸۶	دکتر محمد شهیدی دادرس
۲	بررسی توسعه و اصلاح دوره های بازآموزی و Workshop برای اعضای هیئت علمی	خرداد ۱۳۸۷	دکتر محمد شهیدی دادرس

هدف استراتژیک شماره چهار: توسعه تبادلات علمی بین بخشی و بین المللی جهت ارتقای آموزش، و درمان در کشور

ردیف	شرح فعالیت / اقدامات	تاریخ	مسئول پیگیری
۱	شناسایی و بررسی امکان برقراری ارتباط با سازمانها و NGO های بین المللی فعال در حوزه سلامت پوست نظیر WHO, EMRO	خرداد ۱۳۸۷	دکتر فرهاد هنجنی
۲	بررسی امکان طراحی پروژه های مشترک تحقیقاتی بین مراکز و دانشگاهی داخلی با سازمانها و NGO های بین المللی و دانشگاههای خارج از کشور	بهمن ۱۳۸۷	دکتر عباس انتظاری
۳	شناسایی توانمندی های مراکز آموزش پوست در منطقه و جهان و معرفی آنها به دانشگاهها و متخصصین و دستیاران پوست	خرداد ۱۳۸۷	دکتر حسین مرتضوی، دکتر فرهاد هنجنی
۴	شناسایی متخصصین پوست ایرانی خارج از کشور و استفاده از توانمندیها و امکانات علمی و دانشگاهی آنان	شهریور ۱۳۸۶	دکتر فرهاد هنجنی، دکتر رضا قهستانی
۵	شناسایی توانمندیهای داخلی و معرفی آنها	آذر ۱۳۸۶	دکتر رضا یعقوبی، دکتر زری جاویدی، دکتر لادن دستغیب
۶	برگزاری جلسات مشترک بین مدیران گروهها و روسای مراکز تحقیقاتی پوست	پاییز ۸۶	دکتر پرویز طوسی، دکتر علی

اصیلیان، دکتر لادن دستغیب، دکتر یحیی دولتی			
دکتر محمد گلشنی، دکتر پرویز طوسی، دکتر محمد شهیدی دادرس، دکتر فرهاد ملک زاد	اسفند ۸۶	بررسی راهکارهای استفاده از امکانات بخش خصوصی در توسعه آموزش، پژوهش	۷
دکتر عباس انتظاری	اسفند ۱۳۸۶	بررسی راهکارهای تشکیل شبکه ملی تحقیقات کاربردی پوست در کشور National skin research network	۸